

Új év — új távlat — új feladatok

Az ember tervező lény. Megkülönböztető tulajdonsága, hogy időfogalommal rendelkezik, céltudatos tevékenységet folytat, igyekszik céljait és lehetőségeit összhangba hozni azzal, amit az idő követel és megenged. Egyén és társadalom életében az évkezdés rendszerint egy lezárt időszakos mérhető eredményeinek, felmutatható értékeinek elemzését jelentő pillanatot, de már a sürgető új tennivalók, megoldásra váró feladatok folyamatossága és időbeli szakaszolása távlatában.

1982 küszöbén a megtett utat és az elérendő célokat az a döntő körülmény határozza meg, amelyet az RKP Központi Bizottsága és a Legfelsőbb Gazdasági és Társadalmi Fejlesztési Tanács 1981. november 25-i együttes plenáris ülésén elhangzott előadói beszédében a pártfőtitkár fogalmazott meg: „Az 1981—1985-ös ötéves terv előírja az egész társadalmi tevékenység további fejlesztését magasabb fokozatra, s ezen az alapon Románia rátérését egy új stádiumra, a közepesen fejlett szocialista ország stádiumára.” Alapvető feladat — hangsúlyozza az előadói beszéd — „a munka és az élet új minőségének” elérése úgy, ahogy azt a XII. kongresszus határozatai megszabták.

Hogy az élet és a munka milyen új minőségéről van szó, világosan kiderül az előadói beszéd kritikai szellemű elemzéseit alátámasztó adatokból. Az elmúlt év folyamán, a VII. ötéves terv első esztendejében a nemzetgazdaság minden területén jelentős eredmények születtek, „ami bizonyítja a tervelőírásokat, a kongresszusi határozatok helyességét”; az ipari áruterelés 23 milliárdal nőtt az előző évihez képest, 400 új termelőkapacitást helyeztek üzembe, és jelentős eredményekhez vezetett a dolgozók arra irányuló erőfeszítése, hogy a párt útmutatásai szerint javítsák a termékek minőségét, és emeljék a termelés műszaki színvonalát.

Kielégítőnek minősítik a plénum dokumentumai a tavalyi tervének a mezőgazdaságban számon tartott eredményeit is. A kedvezőtlen időjárás ellenére a gabonatermés elérte a 20 millió tonnát, a napraforgó- és szójatermés megközelíti a 4,5 millió tonnát, a szántóföldi zöldségtermesztés a 4 millió tonnát. Megfelelő mennyiségű cukorrépát takarítottak be, jónak mondható az 1981-es év gyümölcs-, illetve szőlőtermése. Növekedett, bár nem a kívánt mértékben, az állatállomány is.

Nőtt a tudomány szerepe a társadalomfejlesztésben, a szocialista művelődés, a politikai nevelőmunka sikerei számottevőek és közismertek — híven tükrözik a pártirányításnak, a kommunisták növekvő szerepének a hatékonyságát.

Mindezek a sikerek és eredmények — amelyeket elégtétellel regisztrált az RKP Központi Bizottsága és a Legfelsőbb Gazdasági és Társadalmi Fejlesztési Tanács közös plénuma — nem jogosítanak fel az önelégültségre, még kevésbé azoknak a nehézségekre, fogyatékosságokra és mulasztásoknak az elkövetésére, amelyeket Nicolae Ceaușescu elvtárs példamutató pártossággal, kommunista felelősséggel tárt fel előadói beszédében. Rámutatott elsősorban azokra a fékező körülményekre, amelyek a termelés ütemes fejlesztéséhez szükséges energetikai, nyersanyag- és anyagbázis biztosításában mutatkoztak, s amelyeknek elhárítása a jelenlegi terv egyik alapfeladata. Kitért a szén- és kőolajtermelési terv hiányos teljesítésére, a tervezettnél nagyobb fogyasztásra egyes ágazatokban. Bizonyos termelőegységek nem működnek kielégítően, lemaradás tapasztalható az új termelőkapacitások kivitelezésében. Mindez — egyéb fogyatékosságokkal együtt — parancsoló követelményként állítja előtérbe a pártfőtitkár szavait:

„Az élet azt mutatja: a Központi Bizottság által megszabott orientáció, miszerint minél nagyobb mértékben hazai forrásokból kell kielégíteni az energia-, nyersanyag- és segédanyag-szükségleteket, teljes mértékben helyes, és alapvető orientációnak kell tekinteni a továbbiakra nézve is.”

Rendkívüli feladatok hárulnak a tudósokra, munkásokra, mérnökökre és technikusokra, akiknek kezdeményező-készsége, kreativitása hivatott azoknak a műszaki problémáknak a megoldására, amelyekről a behozatal jelentékeny csökkenése várható. Alkotó és felelősségteljes módon viszonyulni a felmerülő műszaki problémákhoz, nem pedig hajbókolni „minden előtt, ami idegen” — olyan követelmény, amely az elkövetkező időkben mind nagyobb szerephez jut, s az öntevékenység, az önellátás irányában jelöli ki a megoldás módozatait.

Az 1982-es terv központi feladata: olyan kőolaj- és széntermelés elérése, olyan új energiaforrások fejlesztése, amely az üzemanyag csökkentésével, a rendelkezésre álló energiaforrások gazdaságosabb kihasználásával, vízi erőművek és mikro-vízierőművek üzembe helyezésével együtt lehetővé teszi a nemzetgazdaság ütemes és arányos fejlesztését. „Az összes erőket — műszakiakat és emberieket — ebbe az irányba kell összpontozítani.” E feladatok teljesítésének feltételeit sorolva az

előadói beszéd első helyen említette a nyersanyagtermelő ágazatok dolgozóira háruló tennivalókat, amelyeket „magas hazafias, forradalmi és munkásszellemben” kell végrehajtani. Nyíltan feltárta továbbá egyes vezető kádereknek azt a megengedhetetlen gyakorlatát, hogy „az említett szektorok helyzetét a valóságnak nem megfelelően tüntették fel”. A nehézségek, hibák elkendőzése, a valóság megszerpítése az elérendő céllal ellentétes irányban hat; oda vezet, hogy hamis kép, hamis tudat alakul ki, álmegoldások és álintézkedések születnek a csakis reális helyzet-felismerés alapján hozható szükséges és helyes döntések helyett.

Amint a plénumon elhangzott előadói beszédből kitűnik: a Könnyűipari Minisztériumra, az Élelmiszeripari Főosztályra ugyancsak döntő feladatok teljesítése vár 1982-ben a dolgozók, a lakosság főnnakadásmentes ellátása érdekében. Ennek előfeltétele a mezőgazdasági tevékenység magasabb szintre emelése, az új agrárforradalom végrehajtása Romániában. Az 1982-es tervelőirányzatok szerint 24-25 millió tonnányi gabonatermelést kell elérni; búzából 4000, kukoricából 5000, árpából több mint 4500, cukorrépából több mint 30 000, burgonyából több mint 20 000, zöldségfélékből 20 000 kg átlagtermést hektáronként. Ezenkívül növelni kell a gyümölcs- és szőlőtermést is. Az előrejelzések kedvezők: néhány megye kérését leszámítva az őszi vetést kielégítő körülmények között végezték el. További erőfeszítést igényel a megállapított növény-sűrűség betartása, okulva az elmúlt év tapasztalataiból, amikor is nem sikerült elérni a tervezett termés hozamot.

Nicolae Ceausescu elvtárs kritikái szellemben elemezte „a mezőgazdaságban, a Mezőgazdasági Minisztérium, a mezőgazdasági szervek, az egyes mezőgazdasági egységek munkájában mutatkozó negatív tényállapotokat”, és szót emelt haladéktalan megszüntetésükért. A tervelőirányzatok teljesítése, az új agrárforradalom sikerének biztosítása érdekében minden megtörtént: a Politikai Végrehajtó Bizottság úgy döntött, hogy növeli az 1982-es évi mezőgazdasági beruházásokat, előírta csaknem 4000-rel több traktor gyártását az előző tervszámokhoz képest, felhívást intézve a traktoripar dolgozóihoz, hogy ezen felül további 4000-et szállítsanak le. A talajjavítási, lecsapolási, kemizálási, gépesítési terv nagyszabású programja megteremti a kedvező terméshozamok eléréséhez szükséges feltételeket. Az eddig megtett intézkedések az 1982-es évet az egész gazdasági tevékenység lényeges javulásának esztendejévé avatják.

Ehhez fog az eddigienél is nagyobb mértékben hozzájárulni az a hathatós segítség, amelyet a tudomány és a technológia hivatott nyújtani az energia- és nyersanyag-gazdálkodás fejlesztésében új, korszerű takarékosági eljárások kidolgozásával, a termelés és fogyasztás közötti ésszerű arányok betartásával. Világviszonylatban versenyképes anyagok, gépek és berendezések előállítására kell a kutatásnak szánt alapokat és az emberi leleményt fordítani. Akárcsak az ipar, a mezőgazdaság is a tudományos kutatástól várja a leghatékonyabb vetőmagvakat, ültetőanyagokat, a nagy termékenységű tenyészállatokat.

Ahhoz, hogy ezek a létfontosságú célkitűzések valóra váljanak, következetesen érvényesíteni kell a termeléssel egybehangolt kutatás és oktatás még magasabb szintre emelését előíró vagy párhatározatokat. Az országnak magas képzettségű, kötelezettségeik, felelősségük tudatától áthatott szakemberekre van szüksége, olyanokra, akik képesek hatékonyan és rugalmasan alkalmazkodni a nemzetgazdasági feladatokhoz, és kifogástalanul meg is oldják őket. A legmagasabb szintről megnyilatkozó bizalom, a pártfőtitkár személyes felhívása lelkes tevékenységre ösztönzi a kutatásban és oktatásban dolgozókat, megszilárdítja azt az elhatározásukat, hogy megfeleljenek a velük szemben támasztott követelményeknek.

A szakemberképzés, minden szinten és minden területen, szakadatlan folyamat, a rendelkezésre álló kapacitások kihasználásának előfeltétele, biztosítóka. A novemberi plénumon elhangzott előadói beszéd továbbgondolásra ösztönző mozzanata az a tényfelismerés, hogy „a mostani ötéves tervben nem új termelőkapacitások létesítésére vagy bővítésére kell helyeznünk a hangsúlyt, hanem a meglévők intenzív kihasználására, a termelés minőségi és műszaki szintjének emelésére, márpedig ez célkitűzés elérésében az összes munkások, technikusok, mérnökök, a valamennyi tevékenységi területen működő káderek kellő szakmai, műszaki és tudományos felkészültsége a döntő tényező”.

Mint a nemzetgazdaság szerves része, az oktatás a munkaerő-szükségletet hivatott fedezni, ezért célkitűzései, szervezete, profilozása szorosan összefügg azokkal az ipari és mezőgazdasági tervfeladatokkal, amelyek 1982-ben megyei és országos viszonylatban egyaránt törvényerejű előírásokként érvényesek. A párt növekvő szerepe az összes tevékenységi területeken abban is kifejezésre jut, ahogyan az egész nép alkotó erőit és energiáit egybefogja a szocialista és kommunista társadalom építésének érdekében. Ebben az összefüggésben értelmezhető az a forradalmi követelményrendszer, amely előírja az iskolai tevékenységnek, a pionírmun-

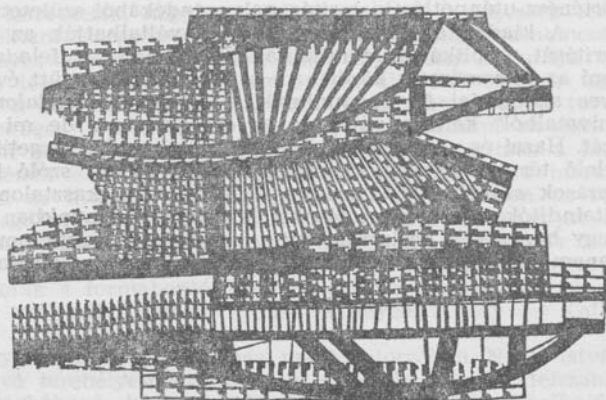
kának intenzívebbé, változatosabbá tételét. A tanerőknek, pioníroktatóknak, de még maguknak a tanulóknak is meg kell érteniük, hogy „Pusztán deli vitézekről és kecskegidákról szóló mesékkel sohasem valósul meg a forradalmi, kommunista nevelés, nem teremtünk igazi forradalmárokat“. Hadd álljanak itt Nicolae Ceaușescu elvtárs szavai arról, hogy miként kell és lehet forradalmárokat teremteni: „Újabb és újabb módozatokat kell találnunk annak érdekében, hogy a gyermekekben, a fiatalokban kialakítsuk a forradalmi öntudatot, a párt, a nép iránti szeretetet, az igazságérzetet, azt az elhatározást, hogy küzdjenek mindenféle elnyomás ellen, azt a szándékot, hogy szükség esetén feloldozzák magukat a hazáért, a szocializmusért, népünk szabadságáért és boldogságáért.“

Addig is, amíg — amint azt a pártfőtitkár november 25-i előadói beszédében bejelentette — a Politikai Végrehajtó Bizottság megtartja az ideológiai és politikai nevelés kérdéseinek szentelt külön ülését, a kezdődő év — s a további évek — tennivalóinak tükrében különleges hangsúlyt kap az a megállapítás, hogy az ország általános fejlődésében elért, mindenki által jól ismert eredmények bizonyítják a politikai nevelőmunkának, az ideológiai tevékenységnek szocialista társadalmunkra gyakorolt hatását. A még meglévő hibák kiküszöbölését sem lehet mástól, mint ennek a tevékenységnek a további erősítésétől várni. A tudományos világnézet, a politikai öntudat szakadatlan erősítése felvértezi a párttagokat, minden dolgozót, nemzetiségére való tekintet nélkül, hogy kellő tisztánlátással szembenézzon korunk bonyolult problémáival, azokkal a feladatokkal, amelyek alól senki sem vonhatja ki magát. A pártfőtitkár rámutatott arra, hogy meg kell szilárdítani a dolgozók egységét, le kell küzdeni minden sovíniszta, nacionalista megnyilvánulást, tántoríthatatlanul kell továbbhaladni a szocialista hazafiság, a forradalmi humanizmus felé.

A párt, az állam a kezdődő új évben is megkülönböztetett figyelmet szentel az értelmiség, az alkotók sajátos feladatainak. Annál is inkább került előtérbe éppen most az írástudók felelőssége, mert „Harcos forradalmi irodalomra van szükségünk. Olyan regényekre, szindarabokra, amelyek a lelkes, nehéz munkát, a leküzdésre váró akadályokat, de egyszersmind azokat a sikereket is tükrözik, amelyeket népünk ér el a világ legigazságosabb társadalmának építése, a kommunizmus napfényes csúcsai felé való haladás során. Forradalmi, hazafias indulókra van szükségünk [...]. Olyan festményekre és szobrokra van szükségünk, amelyek az élet valóságait, nem csupán elvont eszméket tükröznek.“

1982 a létfontosságú döntések, az erőfeszítés és a bizonyítás évének ígérkezik. Az évkezdés lendülete az évvárás tettrekészségét folytatja. Ettől az esztendőől várja az ország népe, hogy Románia, Ceaușescu elnök ragyogó békekezdeményezése meg hozza gyümölcsét, hogy enyhüljön a feszültség a világban, józan érvek lépjenek az erópolitika helyébe, megvalósuljon a nukleárisfegyver-mentes Európa, úgy, ahogy azt államfőnk a Leonyid Brezsnyev elvtárhoz és Ronald Reagan elnökhöz intézett üzenetében javasolta, s az emberi elme nagyszerű vívmányai végre ne a fenyegető pusztulás lehetőségét jelentsék, hanem minden ember alapvető jogát arra, hogy részesüljön a Földünk kínálta anyagi és szellemi javakból!

KORUNK

Kazinczy Gábor:
Ipari struktúra